

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

АТРОЩЕНКО Т.О., БОРА З.М. Духовно-моральна культура майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти: до сутності поняття.....	285
АТРОЩЕНКО Т.О., БУРИШИН О.І. Культура командної роботи менеджера дошкільної освіти: соціально-педагогічні проєкції.....	287
АТРОЩЕНКО Т.О., ДИНИС І.М. теоретичні аспекти проблеми розвитку лідерських якостей майбутнього вихователя ЗДО.....	289
БАРЧІ Б. В., КУПЕЦЬ І. Ю. Психологічні особливості запам'ятовування.....	290
БАРЧІ Б. В., МАХЛИНЕЦЬ С. І. До проблеми психологічних особливостей особистості.....	292
БАРЧІ Б. В., РОЗМАН А. М. Характеристика учбово-професійної діяльності старшокласника.....	295
БАРЧІЙ М.С., МУЧИЧКА К.В. Конфліктологічна компетентність майбутнього педагога.....	296
БАРЧІЙ М.С., ФАНТА Н.М. Психологічні особливості конфліктної поведінки підлітків.....	298
BEDEVELSKA M.V. Features of training of future primary school foreign language teachers to use learning situations.....	301
БОПКО І.З. Формування індивідуального стилю педагогічного спілкування майбутніх учителів іноземної мови.....	302
БРЕЦКО І. І., ВАРГА В. С., РИЖИКОВ А. В. Причини виникнення інформаційного стресу.....	304
БРЕЦКО І. І., ВАРГА В. С., ФАЛЬЧ А. Я. Особливості мотиваційної сфери старшокласників.....	306
ВОРОНОВА О.Ю., ЯМЧУК Т.Ю. Самовдосконалення майбутнього вихователя як передумова готовності до професійної діяльності.....	308
ВОРОНОВА О.Ю., ФУЛЕЙ А.Ю. Щодо проблеми етнічної свідомості у психології.....	310
ВОРОНОВА О.Ю., ПУШКАРОВИЧ О. О. Деякі особливості емоційного вигорання старшокласників.....	312
HARAPKO V. The importance of english language competence in an academic environment for PhD-students.....	314
ДІДИК Я., В., БАРЧІЙ М.С. Умови формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців.....	316
ДЯДЧЕНКО О. В. Формування індивідуального стилю педагогічного спілкування майбутніх учителів іноземної мови.....	318
ЗІНЧЕНКО В.О. Realization of the varieties of non-verbal communication in modern english.....	320
КАЗІСТА Н. Use of educational internet resources in the process of formation of phonetic competence of future english teachers.....	322
КОЛОДНЯНСЬКА Д. The role of speaking activities in developing communicative competence.....	324
KONCHOVYCH K.T. Features of studying foreign languages in eu schools.....	326
КРАВЧЕНКО Т. Компетентнісний підхід у підготовці фахівців з маркетингу у праці британських науковців.....	327
КСЕНОФОНТОВ С.С. Особистісне мотиваційно-усвідомлене сприйняття інтелігентності майбутніми фахівцями як педагогічна складова якісної освіти...	330
КУРИЛО О.Й., ГОЛЯНИЧ А.І. До проблеми формування естетичної культури майбутніх учителів початкових класів у процесі фахової підготовки.....	332
КУРИЛО О.Й., ЛЕНДЕЛ Н.В. Інноваційна компетентність майбутніх учителів початкових класів: сутність поняття.....	334

2. To substantiate the classification of educational situations, typical for the activity of a teacher with primary school students during the teaching of their IM.

3. To develop a model of training a foreign language teacher in primary school to use and solve educational situations.

Within the defined problem we have allocated three types of educational situations: pedagogical, speech and psychological.

At the same time, the problem of using learning situations during the work of a primary school IM teacher remains insufficiently studied, and, as a rule, is limited to the study of the role of speech situations (S.V. Roman, A.S. Seredintseva). The presence of these gaps, insufficient coverage of the problem in modern theory and methods of vocational education have led to the following tasks:

1. To analyze the state of research of the chosen problem in pedagogical theory and practice.

2. To substantiate the classification of educational situations, typical for the activity of a teacher with primary school students during the teaching of their IM.

3. To develop a model of training a foreign language teacher in primary school to use and solve educational situations.

Within the defined problem we have allocated three types of educational situations: pedagogical, speech and psychological.

Література

1. European Profile for Language teacher education. – A frame of reference. Final Report. 2004. 124 p.

2. Oser F. K., Achtenhagen F., Renold U. Competence oriented teacher training. Old research demands and new pathways. Rotterdam, the Netherlands: Sense. 2006. 510 p.

3. Telichko T. Organization and analysis of results of research and experimental work on formation of professional competence of future educators of educators. Pedagogy and Education Management Review (PEMR). 2020. Issue 2. C. 117–123.

УДК 802.0:37-5

БОПКО І.З.,
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Формування мовленнєвої компетентності майбутніх учителів іноземних мов у вітчизняній педагогічній науці та практиці має на сьогодні вагомое соціальне значення у зв'язку з інтеграцією України до світового співтовариства, соціокультурними змінами в українському суспільстві, дедалі більшою відкритістю вітчизняної культури та можливістю комунікативного взаємопроникнення й взаємодії різноманітних культур як на території нашої країни, так і поза її межами.

Проблеми мовнокультурної компетентності особистості розглядаються в наукових розвідках: В. Андрієвської, В. Бірюкової (розвиток мовної компетентності особистості); В. Біблера, М. Бахтіна, Ф. Ебнера, Ф.

Розенцвейга, О. Розеншток-Хюссі (діалогова культура комунікацій); Н. Бориско, В. Калініна (розвиток іншомовної мовленнєвої компетентності); Н. Ботвіної, С. Шандрук (засвоєння стилістики рідної та іноземної мови); Ю. Габермаса (теорія комунікативної діяльності); О. Дубасенюк, Н. Сидорчук, Л. Хомич (аксіологічні засади розвитку професійної компетентності фахівця); К. Климової, Ю. Лотмана, О. Петрова (розвиток лінгвосоціокультурної компетентності фахівців) та інших вітчизняних і зарубіжних учених.

Проблема окреслення кола фахових дисциплін, що впливають на формування мовленнєвої компетентності майбутніх учителів іноземних мов, полягає у встановленні сутності самого поняття “фахові дисципліни”, а також у відокремленні фахових дисциплін від переліку нефахових; при цьому ми цілком усвідомлюємо, що повного переліку фахових дисциплін цілком об’єктивно нам встановити не вдасться, оскільки нинішні ВНЗ мають достатній рівень автономії, визначений останнім Законом України “Про вищу освіту”, і тому можуть формувати перелік фахових дисциплін для кожного напрямку підготовки фахівців самостійно, беручи до уваги лише освітній стандарт з цього напрямку, якщо такий існує і затверджений відповідними рішеннями МОН України [2, с. 72].

Проаналізуємо концептуальні засади змісту окремих фахових дисциплін, що впливають на формування мовленнєвої компетентності майбутніх учителів іноземних мов.

Сучасна лінгвістика як предмет вивчення за напрямом підготовки “Середня освіта”, спеціальність “вчитель іноземної мови” має на меті розвиток навичок практичної професійної діяльності вчителів іноземних мов на засадах реалізації вміння використати здобутки сучасної лінгвістики у безпосередній практичній педагогічній діяльності у школі.

Основи мовної комунікації. Цей розділ курсу сучасної лінгвістики покликаний забезпечити комплексну реалізацію розвитку основ теорії мовної комунікації, що передбачає: формування навичок науково-дослідної роботи майбутніх учителів іноземних мов, вивчення новітніх здобутків комунікативної лінгвістики (вітчизняної та зарубіжної); засвоєння базових понять мовленнєвої комунікації, мовленнєвої діяльності, засобів комунікації; визначення провідних засад міжкультурної комунікації [1, с. 102].

“Практика усного та писемного мовлення” є базовою навчальною дисципліною, присвяченою формуванню у студентів комунікативної, лінгвістичної та соціокультурної компетентності, розвитку вміння ефективно використовувати іноземну мову як у ситуаціях професійної діяльності, так і особистісного спілкування. Навчальна дисципліна переслідує, крім загальної професійної, ще й когнітивну мету (формуванню у майбутніх учителів іноземних мов когнітивну компетенцію), а також емоційно-розвиваючу (розвивати позитивне ставлення до оволодіння мовою і культурою англо-, німецько-, іспано-, франкомовного світу тощо) та освітню (формуванню здатність до

самооцінки і самовдосконалення на базі оволодіння іноземними мовами з метою наступного професійного зростання).

Практична граматики. Ця навчальна дисципліна покликана узагальнити функціональні характеристики граматичних форм, розширити, поглибити й систематизувати знання студентів у галузі практичної граматики (тобто морфології й синтаксису).

Теоретичний курс англійської мови, що вміщує засвоєння студентами таких навчальних дисциплін, як “Країнознавство”, “Теоретична фонетика”, “Лексикологія”, “Історія мови”, “Стилістика”, “Теоретична граматики” та деякі інші предмети.

Світова література. Цей навчальний курс має на меті засвоєння студентами сукупності знань про світову літературу різних періодів її формування й розвитку.

Методика навчання іноземної мови. Ця навчальна дисципліна найбільш наближена до формування мовленнєвої компетентності майбутніх учителів іноземних мов як представників педагогічної професії, дозволяє спроектувати отримані професійні знання і галузі іноземної мови на практичну площину педагогічної діяльності у загальноосвітніх навчальних закладах [3, с. 72].

Література

1. Кецик У.В. Когнітивно-комунікативний підхід до викладання іноземної мови у вищому навчальному закладі. Науковий вісник Чернівецького університету. Педагогіка та психологія. Зб. наук. Праць, 2011. Вип. 575. С. 83–89.

2. Лук'янчук С. Ф. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови початкової школи нового покоління. Вісник Черкаського університету. 2017. Вип. № 15. С. 63–67.

3. Микитюк С. О. Освітнє середовище як ресурс якості підготовки педагогів у ВНЗ. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Редакційна колегія №6 (24), 2012. С. 308–315.

УДК 15.923:378.011.3-057.87

БРЕЦКО І. І., ВАРГА В. С., РИЖИКОВ А. В.,
Мукачівський державний університет

ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СТРЕСУ

Проблема стійкості, надійності діяльності людини в умовах впливу екстремальних чинників і розвитку психологічного (інформаційного) стресу привернула до себе підвищену увагу і набула певних рис як самостійна галузь дослідження в зв'язку з розвитком техніки і, особливо, комп'ютеризацією всіх сфер діяльності.

Відомо, що кодування інформації на засобах її відображення, використання систем автоматизації позбавляє людину цілого ряду суттєвих натуральних ознак об'єктів управління, утруднює формування адекватного психічного образу об'єкту і ситуації. Передача ряду функцій інформаційної підготовки автоматичним

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>